

Is le meaisínáistriúchán [Nasc] a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínáistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár [mbeartas teanga agus aistriúcháin \[Nasc\]](#).

Cinneadh i gcás 1487/2016/EIS maidir le freagairt an Choimisiúin Eorpaigh ar ghearán lena líomhnaítear go bhfuil daoine faoi mhíchumas stiogmataithe le rabhadh i bhfoirm pictiúir a úsáidtear ar tháirgí tobac

Cinneadh

Cás 1487/2016/EIS - Tosaithe an 11/07/2017 - Cinneadh an 11/07/2017 - Institiúid ábhartha An Coimisiún Eorpach (Níl aon údar le fiosrúcháin bhreise) |

Bhain an cás le freagra an Choimisiúin Eorpaigh ar ghearán inar líomhnaíodh go bhfuil daoine faoi mhíchumas stiogmataithe ag rabhadh i bhfoirm pictiúir a úsáidtear ar tháirgí tobac.

Líomhain an gearánach, an tOmbudsman um Chúrsaí Sóisialta agus Ceann Oifig Frith-Idirdhealaithe Schleswig-Holstein sa Ghearmáin, go léirítear daoine faoi mhíchumas i ndrochsholas sa phictiúr, a thaispeánann duine i gcathaoir rothaí in éineacht le téacs ina luaitear 'is cúis le strócanna agus míchumas é caitheamh tobac'. Tá an pictiúr atá i gceist ar cheann de réimse pictiúr den sórt sin a chuir an Coimisiún ar fáil.

Mhínigh an Coimisiún gurb é cuspóir na bpictiúr daoine a chur ar an eolas faoi na rioscaí a bhaineann le caitheamh tobac. Dúirt sé freisin gur roghnaíodh na pictiúir tar éis nós imeachta roghnúcháin an-dian.

D'fhiosraigh an tOmbudsman an tsaincheist agus chinn sí go raibh míniú an Choimisiúin, ar an iomlán, réasúnach. Chinn sí, dá bhrí sin, nach bhfuil bonn cirt le tuilleadh fiosrúcháin ar an ngearán ag an gcéim seo. Tuigeann sí freisin, áfach, go bhféadfadh daoine faoi mhíchumas agus eagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht orthu féachaint go diúltach ar fhoilsiú na bpictiúr sin. Dá réir sin, creideann an tOmbudsman, don todhchaí, agus chun an chothromaíocht is fearr is féidir a bhaint amach idir na leasanna éagsúla atá i gceist, go mbeadh sé ina chabhair dul i gcomhairle le grúpaí cuí na sochaí sibhialta maidir le híomhánna íogaire a roghnú sula gcuirfear ar fáil go poiblí iad.

Cúlra an ghearáin

1. Is é an gearánach an tOmbudsman um Chúrsaí Sóisialta agus Ceann Oifig Frith-Irdhealaithe Schleswig-Holstein sa Ghearmáin.

2. Faoi Threoir an AE um Tháirgí Tobac [1] ceanglaítear ar thoitíní agus ar phacáistí tobac rollta rabhaidh sláinte chomhcheangailte a iompar ina bhfuil (i) pictiúr, (ii) téacs rabhaidh, agus (iii) faisnéis scoir. Sainmhínítear 'leabharlann' na rabhadh pictiúir atá le húsáid i dTreoir Tharmhligthe ar leithligh (an 'Treoir maidir le Rabhaidh Phictiúir') [2].

3. An 22 Lúnasa 2016, scríobh réamhtheachtaí an ghearánaigh chuig an gCoimisiún, ag tabhairt le fios go bhfuair a hoifig roinnt gearán maidir le rabhadh pictiúir a úsáideadh ar phacáistí táirgí tobac (luaitear i dtéacs an phictiúir 'gur *strócanna agus míchumas is cúis le magadh*'). Bhí siad den tuairim go ndearnadh idirdhealú agus stiogmatú ar dhaoine faoi mhíchumas i gceann de na pictiúir, a thaispeánann duine i gcathaoir rothaí. D'áitigh siad gur léirigh an pictiúr daoine i gcathaoireacha rothaí i ndrochsholas, cé gur léir nach caitheamh tobac ba chúis le gach míchumas a éilíonn ar dhaoine cathaoireacha rothaí a úsáid.

4. An 21 Meán Fómhair 2016, thug an Coimisiún freagra ar an ngearánach. Chuir sí in iúl gur oth léi gur mhothaigh roinnt daoine go ndearnadh idirdhealú orthu mar gheall ar an bpictiúr. D'áitigh sé, áfach, nár thug an pictiúr stiogmatú d'aon duine ná nach raibh sé idirdhealaitheach. Dúirt sé gurbh é cuspóir na bpictiúr éagsúil a d'úsáid sé tomhaltóirí féideartha a chur ar an eolas faoi na rioscaí a bhaineann le caitheamh tobac. Ina theannta sin, mhínigh an Coimisiún gur roghnaíodh na pictiúir tar éis nós imeachta roghnúcháin an-dian inar tugadh aird ar leith ar an sprioc ghinearálta caitheamh tobac a chosc agus a laghdú. Chuige sin, chuaigh an Coimisiún i gcomhairle le speisialtóirí leighis [3] freisin.

5. Bhí an gearánach míshásta le freagra an Choimisiúin agus chuaigh sé i dteagmháil leis an Ombudsman.

An fiosrúchán

6. Chuir an tOmbudsman tús le fiosrúchán ar an ngearán agus shainaithin sé an líomhain seo a leanas:

Níor thug an Coimisiún freagra díoghbháilte uileghabhálach don ghearánach.

7. Le linn an fhiosrúcháin, bhreithnigh an tOmbudsman go cuí an fhaisnéis a soláthraíodh sa ghearán. Go háirithe, rinne sí anailís chríochnúil ar an gcomhfhreagras a tharla idir an Coimisiún agus an gearánach sular chuir an gearánach faoi bhráid an Ombudsman é. Rinne an tOmbudsman a cuid taighde féin freisin, lena n-áirítear teagmháil leis an bhFóram Eorpach maidir leis an Míchumas. Chuir an dara ceann imní in iúl faoi oiriúnacht na bpictiúr.

Líomhain nár thug an Coimisiún freagra leordhóthanach

Argóintí curtha faoi bhráid an Ombudsman

8. Dar leis an ngearánach, bhain stiogmatú leis an bpictiúr do dhaoine faoi mhíchumas. D'áitigh sé nach mbíonn míchumais a éilíonn úsáid cathaoireacha rothaí de ghnáth mar thoradh ar chaitheamh tobac. Ina theannta sin, léiríodh sa phictiúr úsáideoirí cathaoireacha rothaí mar 'baol, míshásta agus éadóchasach'. Thagair sé freisin d'ábhar an naisc ar an suíomh gréasáin

ar thagair an Coimisiún dó ina fhreagra ar an ngearán. Bhí an gearánach den tuairim go dtacaíonn ábhar an naisc seo go mícheart leis an tuairim go bhfuil na pictiúir “ceart ó thaobh leighis de”. Bhí fadhb aige freisin maidir le comhairliúchán an Choimisiúin le saineolaithe dlí a bhaineann le saincheistanna cóipchirt amháin.

Measúnú an Ombudsman

9. Is eol don Ombudsman gur saincheist íogair í pictiúir de dhaoine faoi mhíchumas a úsáid a bhí an-chonspóideach ar an leibhéal náisiúnta [4]. I gcomhréir le hAirteagal 8 de Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine atá faoi Mhíchumas, stáit ar páirtithe iad, ba cheart dóibh staonadh ó íomhánna diúltacha a chruthú maidir le míchumas nó íomhánna a d’fhéadfaí a mheas amhlaidh. Ina ionad sin, ba cheart dóibh braistintí dearfacha daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn.

10. Ag an am céanna, tugann an tOmbudsman dá aire gur ábhar mór inní don tsláinte phoiblí san Aontas í úsáid tobac. Sa chás seo, tá sé i gceist leis an bpictiúir a chur in iúl gurb é ceann de na hiarmhairtí diúltacha iomadúla a bhaineann le húsáid tobac ná éagumas tromchúiseach a eascraíonn as tinnis a bhaineann le caitheamh tobac. Mhínigh an Coimisiún (i) gurb é cuspóir na bpictiúir daoine a chaitheann tobac atá ann cheana agus a d’fhéadfadh a bheith ann a chur ar an eolas agus rabhadh a thabhairt dóibh faoi rioscaí den sórt sin, agus (ii) go ndeachaigh sé i gcomhairle le speisialtóirí leighis faoi na pictiúir agus faoina n-oiriúnacht don rabhadh téacs a ghabhann leis.

11. Gan amhras, tá an cuspóir maidir le húsáid táirgí tobac a laghdú agus deireadh a chur léi ar cheann de na tosaíochtaí sláinte poiblí is airde ar fud an Aontais. Tá úsáid íomhánna grafacha agus uaireanta shocking, le tamall anois, mar chuid lárnach den iarracht chun an cuspóir seo a bhaint amach. Agus íomhánna cuí á roghnú, tá cothromaíocht le baint amach idir éifeachtacht a uasmhéadú agus íogaireacht a chinntiú do staid na ndaoine a bhféadfadh roinnt íomhánna a bheith maslach dóibh. Na pictiúir a formheasadh lena n-úsáid mar rabhaidh sláinte ar tháirgí tobac, leagtar amach iad in iarscríbhinn a ghabhann le treoir tharmligthe ón Aontas [5]. Ní cheadaíonn sainordú an Ombudsman di dul i ngleic le hábhar na reachtaíochta arna formheas ag reachtas an Aontais Eorpaigh. Measann an tOmbudsman, áfach, gur thug an Coimisiún freagra réasúnta ar an ngearán ar an iomlán agus, dá réir sin, nach bhfuil aon bhunús ann le tuilleadh fiosraithe a dhéanamh.

12. Ag an am céanna, leagann an tOmbudsman béim ar a thábhachtaí atá sé do riarachán AE aird a thabhairt ar bhraistintí na saoránach agus ar an ngá atá le híomhá dhearfach de AE a chur chun cinn. In aon athbhreithniú a dhéanfar amach anseo ar na híomhánna is gá a phriontáil ar phacáistiú táirgí tobac, creideann an tOmbudsman go mbeadh sé ina chuidiú don Choimisiún dul i gcomhairle go forleathan, agus ní hamháin le gairmithe sláinte. Mar a léirítear sa ghearán seo, is féidir le cuid de na híomhánna sin a bheith an-íogair i gcás daoine faoi mhíchumas. Dá réir sin, creideann an tOmbudsman, chun an chothromaíocht is fearr is féidir a bhaint amach idir cearta agus leasanna daoine faoi mhíchumas ar thaobh amháin agus peirspictíocht na sláinte poiblí ar an taobh eile, go mbeadh comhairliúchán le grúpaí cuí na sochaí sibhialta an-chabhrach.

Conclúid

Ar bhonn an fhiosrúcháin ar an ngearán seo, dúnann an tOmbudsman é leis an gconclúid seo a leanas.

Níl údar maith le tuilleadh fiosrúchán.

Leagann an tOmbudsman béim ar a thábhachtaí atá sé do riarachán AE aird a thabhairt ar bhraistintí na saoránach agus ar an ngá atá le híomhá dhearfach de AE a chur chun cinn. In aon athbhreithniú a dhéanfar amach anseo ar na híomhánna is gá a phriontáil ar phacáistiú táirgí tobac, creideann an tOmbudsman go mbeadh sé ina chuidiú don Choimisiún dul i gcomhairle go forleathan, agus ní hamháin le gairmithe sláinte. Mar a léirítear sa ghearán seo, is féidir le cuid de na híomhánna sin a bheith an-íogair i gcás daoine faoi mhíchumas. Dá réir sin, creideann an tOmbudsman, chun an chothromaíocht is fearr is féidir a bhaint amach idir cearta agus leasanna daoine faoi mhíchumas ar thaobh amháin agus peirspictíocht na sláinte poiblí ar an taobh eile, go mbeadh comhairliúchán le grúpaí cuí na sochaí sibhialta an-chabhrach.

Cuirfear an gearánach agus an Coimisiún ar an eolas faoin gcinneadh sin.

Emily O'Reilly

An tOmbudsman Eorpach

Strasbourg, 11/07/2017

[1] Treoir 2014/40/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir le comhfhogasú dhlíthe, rialacháin agus fhorálacha riaracháin na mBallstát a bhaineann le monarú, cur i láthair agus díol táirgí tobac agus táirgí gaolmhara agus lena n-aisghairtear Treoir 2001/37/CE, IO 2014 L 127, lch. 1.

[2] Treoir Tharmhligthe 2014/109/AE ón gCoimisiún an 10 Deireadh Fómhair 2014 lena leasaítear larscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2014/40/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle trí chnuasach na bpictiúr rabhaidh atá le húsáid ar tháirgí tobac a bhunú, IO 2014 L 360, lch. 22.

[3] Dúirt an Coimisiún go bhféadfaí tuilleadh faisnéise maidir leis na rabhaidh phictiúir a fháil ag: http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/pictorialwarnings_tpd_en.pdf [Nasc]

[4] Is amhlaidh atá i gcás feachtais sábháilteachta ar bhóithre, mar shampla.

[5] Féach fonóta 2.

